

PROCEDURY POSTĘPOWANIA

w sytuacjach zagrożenia uczniów przestępczością i demoralizacją

oraz w sytuacjach zagrożeń

ze szczególnym uwzględnieniem agresji

i przemocy

występujących na terenie

Zespołu Szkół Integracyjnych

w Siemianowicach Śląskich

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJACH ZAGROŻENIA UCZNIÓW
PRZESTĘPCZOŚCIĄ I DEMORALIZACJĄ ORAZ W SYTUACJACH ZAGROŻEŃ
ZE SZCZEGÓLNYM UWZGLĘDNIENIEM AGRESJI I PRZEMOCY
WYSTĘPUJĄCYCH NA TERENIE ZESPOŁU SZKÓŁ INTEGRACYJNYCH
W SIEMIANOWICACH ŚLĄSKICH**

**Procedury postępowania nauczycieli w wypadku uzyskania informacji o spożywaniu
przez uczniów alkoholu lub paleniu papierosów (na terenie szkoły i poza nią)**

1. Nauczyciel przekazuje informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca o zaistniałym fakcie informuje pedagoga, a pedagog dyrektora szkoły.
3. Wychowawca, a w razie nieobecności wychowawcy pedagog lub dyrektor, niezwłocznie wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskane informacje a fakt rozmowy z podpisem rodziców (prawnych opiekunów) odnotowuje w dzienniku lekcyjnym.

Wychowawca lub pedagog przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.

W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie ucznia do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.

Jeżeli interwencje podejmuje pedagog, wychowawca jest zobowiązany do zapoznania się z podjętymi przez pedagoga działaniami i ścisłą współpracą w dalszym postępowaniu.

4. Jeżeli mimo działań podjętych przez wychowawcę napływają informacje, że sytuacja się powtarza, pedagog, a w następnej kolejności dyrektor, przeprowadza rozmowę z uczniem i rodzicami.
5. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę do spraw nieletnich).

6. Podobnie, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem powiadamia sąd rodzinny lub policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.

Procedury postępowania nauczycieli w wypadku, gdy uczeń znajduje się na terenie szkoły pod wpływem alkoholu lub narkotyków

1. Nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy i pedagoga.
2. Nauczyciel lub pedagog odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego (odprowadza go do gabinetu higienistki szkolnej) - stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
3. Nauczyciel lub pedagog wzywa pomoc medyczną w celu stwierdzenia stanu trzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy.
4. Pedagog zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców (prawnych opiekunów), których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania dziecka ze szkoły. Przekazuje ucznia rodzicom, sporządza o zaistniałej sytuacji notatkę, którą podpisują opiekunowie.
5. Gdy rodzice (prawni opiekunowie) odmówią odebrania dziecka ze szkoły, dyrektor szkoły powiadamia o tej sytuacji policję.
6. Dyrektor szkoły zawiadamia policję, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przyścia do szkoły, a uczeń jest agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorzenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób.
7. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń znajduje się na terenie szkoły pod wpływem alkoholu lub narkotyków, to dyrektor szkoły ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia o tym policji lub sądu rodzinnego.

Procedury postępowania w wypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk

1. Nauczyciel zachowuje środki ostrożności, zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem oraz próbuje ustalić (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych), do kogo należy znaleziona substancja.
2. O zaistniałym zdarzeniu niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły, który wzywa policję.
3. Po przyjeździe policji dyrektor szkoły przekazuje funkcjonariuszom zabezpieczoną substancję i informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

Procedury postępowania w wypadku podejrzenia, że uczeń na terenie szkoły posiada substancję wyglądem przypominającą narkotyk

1. Nauczyciel zawiadamia wychowawcę i pedagoga; zaś pedagog dyrektora szkoły.
2. Dyrektor szkoły w obecności wychowawcy i / lub pedagoga ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość plecaka oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie inne przedmioty budzące podejrzenie, co do związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel/wychowawca/pedagog/dyrektor nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność wyłącznie zastrzeżona dla policji.
3. Dyrektor szkoły wzywa rodziców (prawnych opiekunów) do niezwłocznego zgłoszenia się do szkoły.
4. W przypadku gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor wzywa policję, która w obecności rodziców przeszukuje rzeczy i odzież należącą do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy. W przypadku nieobecności rodziców policja wykonuje powyższe czynności w obecności dyrektora i pedagoga szkoły.
5. Jeżeli uczeń odda dobrowolnie posiadaną substancję, dyrektor, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją policji. Wcześniej pedagog ustala, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie pedagog

dokumentuje, sporządzając dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami - po konsultacji z nauczycielem, który zgłosił ten fakt.

**Procedury postępowania w wypadku, gdy uczeń
przyniesie do szkoły alkohol (papierosy)**

1. Nauczyciel zabiera uczniowi alkohol (papierosy) i zabezpiecza go przed zniszczeniem.
2. Nauczyciel odizolowuje ucznia od innych uczniów, przekazuje go pod opiekę pedagoga. Zawiadamia wychowawcę.
3. Pedagog zgłasza ten fakt dyrektorowi szkoły, który natychmiast wzywa rodziców (prawnych opiekunów) do szkoły i informuje ich o zaistniałej sytuacji.
4. Pedagog rozmawia z uczniem w obecności dyrektora szkoły, wychowawcy i rodziców - ustala pochodzenie alkoholu (papierosów), jego ilość, miejsce zakupu, ewentualnie nazwiska osób, które uczestniczyły w zakupie.
5. Dyrektor szkoły informuje policję o miejscu zakupu alkoholu lub papierosów przez nieletnich.
6. Pedagog sporządza protokół, który podpisują rodzice (prawni opiekunowie) ucznia. W protokole dokładnie opisuje zaistniałą sytuację wraz z ilością i rodzajem alkoholu (papierosów) wniesionego na teren szkoły.
7. Podczas rozmowy dyrektor informuje rodziców (prawnych opiekunów) i ucznia o konsekwencjach czynu.
8. Wychowawca rozmawia indywidualnie z innymi uczestnikami zdarzenia.

W przypadku znalezienia i używania na terenie szkoły **broni, materiałów wybuchowych lub pirotechnicznych oraz innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów**, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp

osób postronnych do tych przedmiotów i wezwać policję - postępowanie nauczycieli przebiega tak samo jak w przypadku przyniesienia przez ucznia na teren szkoły alkoholu (papierosów).

Każdy przypadek czynu karalnego (sprawca ukończył 13 lat) zaistniałego na terenie szkoły obowiązkowo zgłaszany jest na policję przez dyrektora szkoły lub pedagoga.

Do czynów karalnych ściganych z urzędu, a najczęściej popełnianych przez uczniów należą:

- bójki (co najmniej dwóch uczestników na dwóch);
- pobicia (dwóch, trzech lub więcej na jednego);
- wymuszania pieniędzy z użyciem przemocy (rozbój);
- kradzież;
- uszkodzenie ciała (agresja fizyczna) - jeżeli lekarz sądowy oceni niezdolność powyżej 7 dni, do 7 dni przestępstwo jest ścigane na wniosek rodziców (prawnych opiekunów).

Osoba podejmująca interwencję powinna o tym **poinformować rodziców** (prawnych opiekunów) ze względu na konieczność posiadania zaświadczenia o urazach od lekarza sądowego.

Procedury postępowania nauczycieli wobec ucznia - sprawcy czynu karalnego

1. Nauczyciel niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły i przekazuje sprawcę pedagogowi szkolnemu pod opiekę. Informuje wychowawcę ucznia o zaistniałej sytuacji.
2. Dyrektor szkoły niezwłocznie powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) sprawcy, wzywa do przyścia do szkoły.

3. Dyrektor szkoły natychmiast powiadamia policję w razie zaistnienia poważnego czynu (rozbój, uszkodzenie ciała) lub gdy sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest nikomu znana.
4. Nauczyciel zabezpiecza ewentualne dowody przestępstwa lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je dyrektorowi szkoły, który z kolei przekazuje je policji.

Procedury postępowania nauczyciela wobec ucznia - ofiary czynu karalnego

1. Nauczyciel udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy - zapewnia pomoc higienistki szkolnej (jeżeli jest na terenie szkoły), wzywa lekarza, jeśli ofiara doznała poważniejszych obrażeń.
2. Niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły, pedagoga, wychowawcę.
3. Dyrektor szkoły informuje o zdarzeniu rodziców ucznia.
4. Dyrektor szkoły niezwłocznie powiadamia policję w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenie okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.

Obok konsekwencji prawnych przewidzianych dla sprawców czynów karalnych i nieletnich wykazujących objawy demoralizacji, wobec ucznia stosuje się kary określone w Statucie i Regulaminie Szkoły.

Procedury postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia

1. Nauczyciel reaguje na zachowanie agresywne i je przerywa.
2. Informuje wychowawcę klasy.
3. Wychowawca rozmawia z uczniem/uczniemi (ewentualnie w obecności nauczyciela - świadka zdarzenia) - identyfikuje ofiarę, agresora, świadka, ocenia zdarzenia i wyciąga wnioski.
4. Informuje rodziców (prawnych opiekunów) ucznia/uczniów, uczestników zdarzenia, o zaistniałej sytuacji.

5. Wychowawca sporządza w zeszycie uwag notatkę o zaistniałym zdarzeniu. Rodzice (prawni opiekunowie) podpisują uwagę potwierdzając, że wiedzą o zdarzeniu oraz o konsekwencjach takiego zachowania wynikających ze Statutu i Regulaminu Szkoły (w tym kryteria ocen zachowania).
6. Wychowawca informuje pedagoga w sytuacjach powtarzających się agresywnych zachowań ucznia.
7. Uczeń zostaje objęty na terenie szkoły opieką pedagoga.
8. Wychowawca natychmiast powiadamia dyrektora szkoły i pedagoga o przypadkach szczególnie drastycznych zachowań agresywnych stwarzających zagrożenie dla zdrowia lub życia.
9. Wychowawca w porozumieniu z dyrektorem ustala sankcje w stosunku do ucznia/uczniów, o oparciu o Statut i Regulamin Szkoły.
10. Rodzice (prawni opiekunowie) otrzymują pisemną lub ustną informację na temat wyciągniętych w stosunku do ucznia / uczniów konsekwencji oraz sugestią pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub specjalistyczno - lekarskiej w placówkach do tego upoważnionych.
11. W przypadku wandalizmu rodzice (prawni opiekunowie) ucznia naprawiają wyrządzone szkody lub uiszczają opłatę za ich naprawę.
- 12.** W sytuacjach często powtarzających się agresywnych zachowań, po wykorzystaniu wszystkich wyżej wymienionych działań, dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem powiadamia policję w celu przeprowadzenia rozmowy ostrzegawczej z uczniem i jego rodzicami.

**Procedury postępowania w przypadku zaniedbywania uczniów
przez rodziców (prawnych opiekunów)
pod względem zdrowotnym oraz zapewniania podstawowych potrzeb życiowych**

1. Wychowawca rozmawia z uczniem.
2. Konsultuje się z pielęgniarką szkolną.
3. Wzywa rodziców (prawnych opiekunów) do szkoły. Odnotowuje fakt rozmowy w dzienniku lekcyjnym lub na karcie kontaktu z rodzicami (prawnymi opiekunami), zalecając konieczne działania, co rodzice (prawni opiekunowie) potwierdzają podpisem.
4. W przypadku braku wypełniania zaleceń wychowawca powiadamia pedagoga szkoły, który podejmuje odpowiednie działania i następnie informuje o tym dyrektora szkoły.
5. Pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły ponownie wzywa rodziców (prawnych opiekunów) ucznia do szkoły. Wskazuje możliwość/ konieczność pomocy/ diagnozy w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej lub u lekarza specjalisty. Sporządza notatkę z odbytej rozmowy.
6. Przy braku współpracy z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem, w zależności od sytuacji, powiadamia instytucje wspierające rodzinę: GOPS, KPP, Wydział Rodzinny i Nieletnich Sądu Rejonowego w Bochni.

**Procedury postępowania w przypadku zaniedbywania przez uczniów
wypełniania obowiązków szkolnych**

1. Nauczyciel rozmawia z uczniem i wskazuje mu zaniedbania w stosunku do przedmiotu, nakazując konkretne działania i zobowiązując ucznia do ich wypełnienia.
2. W razie braku poprawy nauczyciel konsultuje się z wychowawcą.
3. Wychowawca wspólnie z nauczycielem rozmawia z uczniem i zobowiązuje go do wypełniania obowiązków.

4. W razie braku poprawy wychowawca / nauczyciel wzywa rodziców (prawnych opiekunów) do szkoły. Nauczyciel i / lub wychowawca rozmawiają z rodzicami i uczniem na temat zaniedbywania obowiązków oraz ewentualnie sugerują możliwość/konieczność przebadania dziecka w poradni Psychologiczno - Pedagogicznej.

Wychowawca / nauczyciel odnotowuje fakt rozmowy w dzienniku lekcyjnym lub na karcie kontaktu z rodzicami (prawnymi opiekunami), zalecając konieczne działania, co rodzice (prawni opiekunowie) i uczeń potwierdzają podpisem.

5. W przypadku braku wypełniania zaleceń wychowawca powiadamia pedagoga szkoły, który podejmuje odpowiednie działania w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
6. Pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły ponownie wzywa rodziców (prawnych opiekunów) ucznia do szkoły. Wskazuje konieczność diagnozy w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej lub innej pomocy specjalistycznej. Sporządza notatkę z odbytej rozmowy.
7. Przy braku współpracy z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia dyrektor szkoły w porozumieniu z pedagogiem, w zależności od sytuacji, powiadamia instytucje wspierające rodzinę: Wydział Rodzinny i ds. Nieletnich Sądu Rejonowego w Siemianowicach.

Procedury postępowania nauczycieli

w przypadku nierealizowania obowiązku szkolnego (wagarów, częsta absencja)

1. Wychowawca powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) o podejrzeniu wagarów i odnotowuje każdorazowo ten fakt w dzienniku lekcyjnym.
2. W przypadku stwierdzenia wagarów przeprowadza rozmowę ostrzegawczą z uczniem.
3. W przypadku powtarzającej się absencji ucznia powiadamia pedagoga szkoły.
4. Pedagog w porozumieniu z dyrektorem pisemnie wzywa rodziców (prawnych opiekunów) ucznia do szkoły. Dyrektor szkoły rozmawia z rodzicami (w razie potrzeby w obecności pedagoga i wychowawcy klasy). Przedstawia możliwe konsekwencje wynikające z nierealizowania obowiązku szkolnego (wagarów) określonych w Statucie Szkoły. Zobowiązuje rodziców (prawnych opiekunów) do szczególnego nadzoru nad dzieckiem.

5. W wypadku uchylania się rodzica (prawnego opiekuna) od regularnego posyłania dziecka na zajęcia szkolne dyrektor szkoły wysyła upomnienie dotyczące wypełniania obowiązku szkolnego określonego postanowieniami art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.
6. W sytuacjach powtarzających się pedagog w porozumieniu z dyrektorem szkoły powiadamia dzielnicowego, a w następnej kolejności Wydział Rodzinny i ds. Nieletnich Sądu Rejonowego w Siemianowicach.

O zdarzeniach z udziałem uczniów, które stanowią zagrożenie dla zdrowia lub życia, dyrektor szkoły niezwłocznie telefonicznie informuje wizytatora nadzorującego szkołę lub Kuratora Oświaty, a także przekazuje informacje w formie elektronicznej oraz pisemnej (karta informacji) do Kuratorium Oświaty w Katowicach.

Procedury postępowania gdy uczeń przejawia problemy zdrowotne w przypadku nieobecności higienistki szkolnej

Przewodniczący klasy na prośbę nauczyciela prowadzącego lekcję zgłasza wychowawcy lub dyrekcji szkoły fakt dolegliwości zdrowotnych ucznia.

1. Dyrektor szkoły zabiera ucznia z klasy i w miarę możliwości udziela pierwszej pomocy.
2. Dyrektor szkoły niezwłocznie powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) o zaistniałej sytuacji. Rodzic ma obowiązek natychmiastowego odebrania dziecka ze szkoły.
3. W przypadku braku kontaktu z rodzicem (prawnym opiekunem), gdy nie ma zagrożenia życia i zdrowia dziecka, uczeń pozostaje w szkole pod opieką nauczyciela lub wychowawcy (klasa, biblioteka, świetlica).
4. W sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia dziecka dyrektor szkoły niezwłocznie wzywa pogotowie i powiadamia rodziców (prawnych opiekunów).

Procedury postępowania w przypadku, gdy uczeń korzysta z telefonu komórkowego i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły

1. Uczeń nie może korzystać z telefonu komórkowego i innego urządzenia elektronicznego podczas zajęć lekcyjnych, o czym jest poinformowany przez wychowawcę klasy (urządzenie to podczas zajęć powinno być wyłączone).
2. W przypadku, gdy uczeń korzysta z telefonu komórkowego lub innego urządzenia elektronicznego podczas zajęć, nauczyciel nakazuje wyłączenie urządzenia (zablokowanie karty) a następnie odbiera mu je.
3. Odebrany telefon komórkowy lub inne urządzenie elektroniczne nauczyciel niezwłocznie oddaje dyrektorowi szkoły oraz informuje o zaistniałej sytuacji wychowawcę klasy.
4. W przypadku, gdy uczeń nie chce oddać telefonu komórkowego lub innego urządzenia elektronicznego nauczycielowi, nauczyciel prosi przewodniczącego klasy o poinformowanie o tej sytuacji dyrektora szkoły.
5. Dyrektor szkoły bezzwłocznie informuje telefonicznie o tym fakcie rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i zobowiązuje ich do osobistego zgłoszenia się po odbiór urządzenia.
6. W trakcie rozmowy z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia dyrektor szkoły informuje rodziców (prawnych opiekunów) o konsekwencjach wynikających z niestosowania się do ustaleń określonych w Statucie Szkoły (w tym kryteriach ocen zachowania).

Procedury postępowania w przypadku kradzieży

1. Uczeń fakt kradzieży zgłasza wychowawcy klasy.
2. Wychowawca przeprowadza rozmowę z poszkodowanym, a następnie ewentualnymi świadkami w celu ustalenia okoliczności zdarzenia.
3. Po ustaleniu okoliczności kradzieży wychowawca powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) poszkodowanego oraz podejrzanego (sprawcy) i odnotowuje ten fakt w dokumentacji szkolnej.
4. Wychowawca decyduje, czy o zaistniałym fakcie powiadomić pedagoga i dyrektora szkoły.

5. Gdy powyższa decyzja wychowawcy będzie pozytywna, obowiązuje procedura taka sama, jak w przypadku sprawcy czynu karalnego.